

ANTWOORDEN BLIJVEN UIT OP ETERNALLY YOURS CONGRES

Jaarlijks gooien we zes miljoen keukenapparaten, drie miljoen stofzuigers en twee miljoen auto's weg. Maak je je hiervan een voorstelling, dan vormt zich een rij of berg die een regelrecht pleidooi is voor 'de psychologische levensduurverlenging van producten' waarvoor de stichting Eternally Yours (EY) zich inzet. Had EY zich tijdens het internationale congres dat het in april organiseerde 'om de inmiddels vergaarde inzichten te evalueren en te verdiepen' nu maar wat rijkelijker bediend van dit soort niets verbloemende voorbeelden.

Het programma in Museon en Koorenhuis was aantrekkelijk. Nieuwsgierigmakende thema's (sales & services, signs & scripts, shape & surface), toegelicht door klinkende namen (waaronder Ezio Manzini, Stuart Walker, Michael McCoy). Maar waar waren de concrete voorbeelden, en waar de producenten? Een afstudeeronderzoek als "duurzaamheid en consumentenacceptatie van een wasservice die de traditionele wasmachine-per-gezin vervangt", dat door de TU-student zelf werd toegelicht, was temidden van een overvloed aan abstracties (ontwerpstrategieën, consumptietheorieën van Baudrillard en anderen, en productesthetiek in een veranderende context) ineens wel heel 'laag bij de gronds'. Jammer, nu kreeg de bezoeker die kwam voor een overzicht, voor een inventarisatie, een vertekend beeld. En dat terwijl EY rijkelijk kan putten uit concrete voorbeelden, want haar zoektocht is wel degelijk op de praktijk van productontwikkeling gericht. De stichting werkt samen met ministeries, innovatiecentra en met bedrijven, zoals Ikea, Philips, GE Plastics en KPN. Technische universiteiten en de Academie Industriële Vormgeving zetten bovendien afstudeerders en promovendi op onderwerpen die EY aandraagt.

FINANCIËLE PRIKKELS NODIG

Er zijn volgens EY meerdere scenario's die kunnen leiden tot de zo gewenste levensduurverlenging. De inzet van cases, om maar wat te noemen. Een goed verhaal werkt, bewijst de geschiedenis van het Zwitserse legermes of van de Volkswagen Kever. De vraag hoe je zo'n biografie vormgeeft, was het uitgangspunt van één van de groepsdiscussies. De animo voor juist dit onderwerp bleek groot. De toegestroomde congresgangers kwamen met eigentijdse voorbeelden. Bijvoorbeeld Kodak en haar afbeelding van een camera die een duiker in zee heeft verloren en na tien jaar weer vindt. 'Hij doet het nog', meldt de campagne, en: 'Dit is geen verhaaltje'.

Duurzaamheid - een term die haaks staat op het marktmechanisme, de onverslijtbare fietsband is nog altijd niet op de markt - is een gevleugeld woord geworden. Wat duurzame ontwikkeling nu concreet voor bedrijven (die het in praktijk moeten brengen en dus voordelen moeten zien) betekent, is onlangs door het Economisch Instituut voor het Midden- en kleinbedrijf onderzocht. De bouw diende als case.

Dat financiële prikkels en wet- en regelgeving vanuit de overheid hard nodig zijn, is een voor de hand liggende uitkomst. Anders komt er van het nobele streven naar duurzaamheid weinig terecht. Maar het is verrassend dat er, terwijl het offensief tegen weergewoonten nog maar nauwelijks is begonnen, in de consument een drijvende kracht wordt herkend. Hoopgevend ook, voor wie bij "eternally yours" een warm gevoel krijgt. 'Duurzaamheid biedt kansen aan voorlopende bedrijven', wordt er geconcludeerd. Hoe, dat moeten ze zelf uitzoeken.

Want: 'Het concept voor duurzame ontwikkeling bestaat niet'. Voor ingewijden is het gesneden koek: Eternally Yours

Brigitte van Mechelen

Teksten van de lezingen zijn op te vragen bij: Stichting Eternally Yours, Laan van Meerdervoort 133a, 2517 AW Den Haag. T (070) 3658730, F (070) 3563721. EY bereidt een publicatie voor met daarin de stand van zaken, voorbeelden en een internationaal onderzoekprogramma.

Vierkante gaten en kromme vouwen

Columbus heeft wat aangericht toen hij niet van de wereld viel. Langzaam maar zeker drong het door dat de wereld een bol was en geen schijf. En nu denken we op een paar details na alles wel in de gaten te hebben.

En toch, toch blijken er altijd weer kleine dingen te zijn die drastisch anders uitpakken dan je had verwacht. Wat je nooit voor mogelijk had gehouden, blijkt wel degelijk te kunnen. Daarom moet je je blik op de wereld telkens bijstellen.

GLASMETAAL

Twee voorbeelden van revolutionaire details komen uit Techno Info van april, een blaadje dat wordt verspreid door het InnovatieCentrum Rijnpoort. Het eerste gaat over de structuur van metalen. Normaal gesproken bestaan ze uit kristallen. Dus dan denk je: dat hoort zo. Maar zo simpel is het niet. Want die kristallen ontstaan bij het stollen rond verontreinigingen. Zonder vuiligheid geen kristallen.

Het is nu gelukt met een flux, een mengsel van oxiden, de verontreinigende deeltjes uit gesmolten metaal te halen. Het gevolg is dat het metaal bij het stollen in

een glasachtige toestand komt. Amorf heet dat. Zulk glasachtig metaal is extreem goed bestand tegen corrosie. Bovendien geleidt het elektriciteit beter dan de kristallijne versie. De sterkte ervan zal kleiner zijn, want daarvoor heb je juist wel kristallen nodig.

VIERKANTE GATEN

Het tweede voorbeeld is minder theoretisch. Menig stagiaire zal erop uit zijn gestuurd in het magazijn de vierkante gatenboor te halen, om zich na vele kastjes en muren te kunnen laten uitlachen. Vanaf nu kan hij het gereedschap triomfantelijk tevoorschijn toveren. Een niet met name genoemd Duits bedrijf heeft een speciale kottorbeitel ontwikkeld met een kop waarvan de punt de omtrek van een gekozen profiel volgt. Het apparaat maakt probleemloos vreemde gaten en kan aan de aandrieffschacht van zowel draai- als freesbanken worden bevestigd.

BIOTOOL

Bioplastics zijn afbreekbaar. Dat was het idee. Maar het hoeft niet zo te zijn. Onder de naam Biotool zijn sinds kort hoogwaardige harsen op de markt voor het maken van matrijzen en rapid prototyping. Ze zijn ook te wapenen met glas- of andere vezels. De harsen zijn gemaakt van landbouwproducten. Het schone ervan zit hem niet in de afbraak, maar in de verwerking. Er is geen

uitstoot van giftige oplosmiddelen, zoals het styreen dat vrijkomt uit polyester. Volgens de leverancier is het materiaal wel duurder dan de gangbare kunstharsen. Daar staat tegenover dat geen dure maatregelen nodig zijn om nare emissies tegen te gaan.

KROMME VOUWEN

Dat kromme vouwen in karton geen probleem zijn wisten we al. In staalplaat kan het nu ook. Het actuele designdevies luidt: maak krom wat recht is, zoals blijkt uit een bericht in Innovatie van maart. Een bedrijf kreeg de opdracht stalen kachels met allerlei gebogen lijnen te produceren. Dat bleek te kunnen door een plaat te rillen met een speciaal aangepaste 'ponsnibbelmachine' en er vervolgens langs de ontstane verdunningen vouwen in te maken. Vaak gaat dat zelfs met de hand. Dat kost veel minder werk dan de ene plaat in de gewenste kromme vorm te snijden en daar vervolgens de andere aan vast te lassen na hem in de juiste vorm te hebben gebogen.

MATERIAAL & TECHNOLOGIE

door Ed van Hinte

POEDERSMART

Naar verluud komt in het najaar de Smart op de markt, het autootje van Swatch en Mercedes. Het is in veel opzichten nieuw. Zelfs de lakbehandeling wijkt af van wat we tot dusverre voor normaal hielden. Dat meldt het Journal für Oberflächentechnik van april. De voorbehandeling ter voorkoming van corrosie blijft hetzelfde. Maar het spuiten daarna vervalt. In plaats daarvan komt een poedercoating. Een metallic lak kan daarna in één keer worden aangebracht. Het plamuren en de transparante behandeling die voorheen apart plaatsvonden, zijn niet meer nodig. Behalve dat poedercoaten tijd scheelt, is het ook schoon en efficiënt. Alle poeder die over is, kan opnieuw worden gebruikt en er komen geen oplosmiddelen aan te pas. De nieuwe laklaag is al uitvoerig getest en oké bevonden.

Glasmetaal: Los Alamos National Laboratory, New Mexico, USA.

Vierkante gaten: via IC Rijnpoort, Postbus 30111, 3001 DC Rotterdam. T (010) 4056060. F (010) 4331465. E-mail i.c.rijnpoort@inter.nl.net. Referentienummer: 970212.
Biotool: Flexotherm moulds bv, Zelhewegeweg 36, 7255 PT Hengelo. T (0575) 463833. F (0575) 461694.

Kromme vouwen: Meijer Machinefabriek, St. Jacobiparochie. T (0518) 492949.

PoederSmart: Eisenmann Automobil-Oberflächentechnik, D-71032 Bablingen/Holzgerlingen. T (+49) 70 31780.

Illustratie: Anneke de Soete/De Binnenbeer